

પરિપત્ર

જયભારત સહ જણાવવાનું કે, દક્ષિણ ગુજરાત વિસ્તારની વિભાગીય સંશોધન અને વિસ્તરણ અમલીકરણ સમિતી (ZREAC)ની ૩૦મી બેઠક આગામી તા.૦૪/૧૦/૨૦૧૯ના રોજ સવારે ૯.૦૦ કલાકે સરદાર તાલીમ ખંડ, સરદાર સ્મૃતિ કેન્દ્ર, નકૃયુ., નવસારી ખાતે રાખવામાં આવેલ છે, જેમાં કૃષિ, બાગાયત અને પશુપાલન વિભાગો તરફથી મળેલ પ્રશ્નો આ સાથે પરિશિષ્ટ-૧માં દર્શાવેલ છે, તો સદર પ્રશ્ન સામે દર્શાવેલ નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટીના સંલગ્ન વિભાગોએ પ્રશ્નોના યોગ્ય પ્રત્યુત્તર આપવા તૈયારી સાથે બેઠકમાં ઉપસ્થિત રહેવા વિનંતી છે.

(જી.આર.પટેલ)

વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામક

જા.નં. નકૃયુ/વિશિનિ/ડી-૧/વેબ-૩૭/૨૦૧૯
નવસારી તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૯

સવિનય રવાના પ્રતિ :

૧. મા.કુલપતિશ્રીના રહસ્ય સચિવશ્રી, નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી
૨. સંશોધન નિયામક અને અનુસ્નાતક વિદ્યાશાખાધ્યક્ષશ્રી, નકૃયુ, નવસારી
૩. ડીનશ્રી, અસ્પી બાગાયત-વ-વનીય મહાવિદ્યાલય, નવસારી જાણ તથા યોગ્ય થવા સારું.
૪. આચાર્યશ્રી, ન.મ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, ન.કૃ.યુ., નવસારી જાણ તથા યોગ્ય થવા સારું.
૫. ડીનશ્રી, પશુ ચિકિત્સા-વ-પશુપાલન મહાવિદ્યાલય, ન.કૃ.યુ., નવસારી જાણ તથા યોગ્ય થવા સારું.
૬. સંયુક્ત ખેતી નિયામકશ્રી, ઓલપાડી મહોલ્લો, અઠવા લાર્ઈન્સ, લાલબંગલા પાસે, સુરત
૭. સંયુક્ત ખેતી નિયામકશ્રી, મોડેલ ફાર્મ, એલેમ્બીક રોડ, વડોદરા
૮. સંયુક્ત બાગાયત નિયામકશ્રી, કોઠી કચેરી કમ્પાઉન્ડ, રાવપુરા, વડોદરા
૯. વિભાગીય સંયુક્ત પશુપાલન નિયામકશ્રી, પંડયા બ્રીજ, એલેમ્બીક રોડ, વડોદરા

જયભારત સહ રવાના પ્રતિ :

૧. પરિશિષ્ટ-૧માં દર્શાવેલ તમામ વિભાગો તરફ જાણ તથા અમલ થવા સારું.

પરિશિષ્ટ-૧

(૧) કૃષિ ખાતા તરફથી કૃષિ સબંધી પ્રશ્નો, નવિન ટેકનોલોજી અંગે ખેડૂતોના પ્રતિભાવો અને સંશોધનના મુદ્દાઓ

અ.નં.	જિલ્લાવાર કૃષિ સબંધી પ્રશ્નો, પ્રતિભાવો અને સંશોધનના મુદ્દાઓ	પ્રત્યુત્તર આપનાર વિભાગ
૧	ખેડૂતો પ્રકૃતિક ખેતી તરફ વળી રહ્યા છે તથા ZBNF પધ્ધતિઓ સરકારશ્રી પ્રચલિત કરવા જઈ રહી છે . જે અંગે વધુ સંશોધન કરવાની જરૂરીયાત છે.	સહ પ્રાધ્યાપક, કૃષિરસાયણ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી
૨	યુનિવર્સિટી સંશોધિત થયેલ જાતોના બિયારણો પુરતા જથ્થામાં ક્ષેત્રિય કક્ષાએ ઉપલબ્ધ કરવવા જોઈએ.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, કઠોળ સંશોધન કેન્દ્ર, નવસારી
૩	શેરડી પાકમાં સિંગલ આઇ બડ પધ્ધતિથી વાવેતર વધી રહ્યું છે . આ પધ્ધતિ અંગે વધુ ઘનિષ્ટ ભલામણો કરવાની જરૂરીયાત છે.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, મુખ્ય શેરડી સંશોધન કેન્દ્ર, નવસારી
૪	ભરૂચ જિલ્લામાં ઘણા સમયથી વરસાદની અનિયમિતતાનાં કારણે ખરીફ પાકોમાં બિયારણ વારંવાર નિષ્ફળ જતા હોય . વધુ વરસાદ તથા ઓછા વરસાદ સામે ટકી રહે તેવી જાતોનું સંશોધન કરવા ખેડૂતોની રજુઆતો અત્રે મળેલ છે.	પ્રાધ્યાપક અને વડા, સસ્ય વિજ્ઞાન વિભાગ, ન.મ.કૃ.મ., નવસારી/ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, કઠોળ સંશોધન કેન્દ્ર, નવસારી
૫	તાપી જિલ્લામાં મકાઇ પાકમાં ફોલ આર્મીવર્મ જીવાતના નિયંત્રણ અંગેની ભલામણ કરવી	પ્રાધ્યાપક અને વડા, કિટકશાસ્ત્ર વિભાગ, ન.મ.કૃ.મ., નવસારી
૬	સજીવ ખેતી આધારીત પાક વાર ખેતી પધ્ધતિની ભલામણ થવા બાબત	સહ પ્રાધ્યાપક, કૃષિરસાયણ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી
૭	ખેતીવાડી વિભાગ મારફત ખેડૂતોને સહાયથી ૧૦૦ % પાણીમાં દ્રાવ્ય ખાતર આપવામાં આવે છે . જેના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ થાય તે માટે દ્રાવ્ય ખાતરની પાકવાર ભલામણ હોવી જરૂરી છે.	પ્રાધ્યાપક અને વડા, કૃષિરસાયણ વિભાગ, ન.મ.કૃ.મ., નવસારી
૮	શિયાળું તુવેર પાકની જાતો ૧૮૦ દિવસ પાકે છે પરંતુ વલસાડ વિસ્તારમાં જો વહેલી પાકતી જાત (૧૩૦ થી ૧૩૫ દિવસ) હોય તો અનુકુળ આવે.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, કઠોળ સંશોધન કેન્દ્ર, નવસારી

(ર) બાગાયત ખાતા તરફથી બાગાયતી ખેતી સબંધી પ્રશ્નો , નવિન ટેકનોલોજી અંગે ખેડૂતોના પ્રતિભાવો અને સંશોધનના મુદ્દાઓ

અ.નં.	બાગાયતી ખેતી સબંધી પ્રશ્નો, પ્રતિભાવો અને સંશોધનના મુદ્દાઓ	પ્રત્યુત્તર આપનાર વિભાગ
૧	બદલાતા હવામાન(Climat change)માં આંબાની કેટલીક જાતોના ઉત્પાદન ઉપર વિપરીત અસર જોવા મળે છે તે અંગે શુ કરવુ.	પ્રાધ્યાપક અને વડા, ફળ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી
૨	કાજુ પાકમાં વેંગુર્લા-૯ નવી જાત નીકળી છે તેવુ જાણવા મળેલ છે. હાલ દક્ષિણ ગુજરાતમાં બાગાયત વિભાગ દ્વારા કાજુપાકના વાવેતર વિસ્તાર વધારવા પગલા હાથ ધરેલ હોય આ જાતનું વાવેતર કરવુ કે નહી તે અંગે કોઈ ચકાસણી થયેલ હોય તો વિગતો આપવી.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, કૃષિ પ્રાયોગિક કેન્દ્ર, પરીયા
૩	દર વર્ષે વિવિધ જિલ્લામાંથી ખેડૂતોને કૃષિ યુનિ., નવસારી ખાતે મુલાકાતે લાવવામાં આવતા હોય ફળ-ફુલ અને શાકભાજીના આ વિસ્તારમાં થતા દરેક પાકોમાં મર્લ્યાંગના નિદર્શનો ગોઠવવામાં આવે.	સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, વિભાગીય બાગાયત સંશોધન કેન્દ્ર, નવસારી
૪	કેળપાકમાં છેલ્લા બે-ત્રણ વર્ષથી જોવા મળતા શંકાસ્પદ સુકારા (Fuserium wilt) ના રોગ અંગે ચોક્કસ તારણ ઉપર આવવા જરૂરી અખતરા લેવા.	સહ પ્રાધ્યાપક, વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી/
૫	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટીની ભલામણ મુજબ ખેડૂતોએ રોગ નિયંત્રણના પગલા લીધા છતા પરવળમાં સુકારાનો રોગ નિયંત્રણમાં આવતો નથી તે અંગે શુ કરવુ?	પ્રાધ્યાપક અને વડા, વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ, ન.મ.કૃ.મ., નવસારી
૬	દક્ષિણ ગુજરાતના ખેડૂતોએ છેલ્લા ૩-૪ વર્ષથી અપનાવેલ નવા ફળ પાકો જેવા કે ડ્રેગન ફ્રુટ, સ્ટ્રોબેરી અને આયાતી ફળપાકોની નવી જાતો જેવી કે વન કે.જી.-જામફળ અને એપલ બોર ખરેખર આપણા વિસ્તાર માટે અનુકુળ છે કે નહી?	પ્રાધ્યાપક અને વડા, ફળ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી
૭	સરકાર પ્રાકૃતિક ખેતી ઉપર ભાર આપતી હોય અને સુભાસ પાલેકરજીના મત પ્રમાણે બહારનો ખર્ચ બંધ કરવાનો હોય તેવા સંજોગોમાં ખેડૂત કે ખેડૂતોનુ ગ્રુપ બનાવના સેપ જાતે બનાવી તેને જીવામૃતમાં કે અન્ય રીતે ઉપયોગ કરી શકે કે નહી?	સહ પ્રાધ્યાપક, કૃષિરસાયણ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી/ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, જળ અને જમીન વ્યવસ્થાપન સંશોધન એકમ, નવસારી
૮	પ્રાકૃતિક ખેતી અંગે સુભાસ પાલેકરજી દ્વારા અપનાવેલ કે ભલામણ કરેલ પધ્ધતિઓનું સંશોધન કરી ખેડૂત ઉપયોગી ભલામણો કરવી.	સહ પ્રાધ્યાપક, કૃષિરસાયણ વિભાગ, બાગાયત કોલેજ, નવસારી
૯	ઓઇલપામની ખેતી આ વિસ્તાર માટે આર્થિકરીતે પોષણક્ષમ છે કે નહી.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, જળ અને જમીન વ્યવસ્થાપન સંશોધન એકમ, નવસારી
૧૦	શાકભાજીના વિવિધ પાકો જેવા કે કારેલા, તુરીયા, મરચી,કાકડી વગેરેમાં વધતા જતા વાયરસના ઉપદ્રવને નિયંત્રણમાં રાખવા ખેડૂતો અપનાવી શકે તેવી સરળ બાબતો.	પ્રાધ્યાપક અને વડા, વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ, ન.મ.કૃ.મ., નવસારી

